

(DỰ THẢO)

Hà Nội, ngày tháng năm 2023

ĐỀ CƯƠNG
LUẬT PHÒNG, CHỐNG MUA BÁN NGƯỜI (SỬA ĐỔI)

*Căn cứ Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam;
Quốc hội ban hành Luật Phòng, chống mua bán người (sửa đổi).*

Chương 1

NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG

- Bổ sung quy định giải thích từ ngữ như: Mua bán người; chuyển giao hoặc tiếp nhận chuyển giao; tuyển mộ, tuyển dụng, vận chuyển, chứa chấp.
- Bổ sung 01 Điều luật quy định đối tượng áp dụng của Luật là cơ quan quản lý nhà nước về phòng, chống mua bán người, trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đến phòng, chống mua bán người.
- Bổ sung 01 Điều luật quy định các nguyên tắc trong phòng, chống mua bán người, hỗ trợ nạn nhân
- Sửa đổi Điều 3 dự thảo Luật theo hướng cho phù hợp với quy định của Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017) và phù hợp với định nghĩa về “buôn bán người” quy định tại Điều 3 Nghị định thư về việc ngăn ngừa, phòng chống và trừng trị việc buôn bán người đặc biệt là Phụ nữ và trẻ em, bổ sung công ước về phòng, chống tội phạm có tổ chức, tội phạm xuyên quốc gia của Liên hợp quốc.

Chương 2

PHÒNG, NGỪA MUA BÁN NGƯỜI

Về cơ bản giữ nguyên như quy định hiện hành, trong các Điều luật sửa đổi, bổ sung cho rõ hơn trách nhiệm phòng ngừa mua bán người của các tổ chức, cá nhân và gia đình để nâng cao hiệu quả công tác này trong thực tiễn. Đồng thời, làm rõ trách nhiệm xã hội; quy định cụ thể hơn về trách nhiệm, cơ chế tham gia của xã hội, cộng đồng vào công tác phòng, chống mua bán người.

Chương 3

PHÁT HIỆN, XỬ LÝ HÀNH VI VI PHẠM PHÁP LUẬT VỀ PHÒNG, CHỐNG MUA BÁN NGƯỜI

Về cơ bản giữ nguyên như quy định hiện hành, trong các Điều luật sửa đổi, bổ sung cho rõ hơn công tác phát hiện, xử lý hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống mua bán người trong thực tiễn.

Chương 4

TIẾP NHẬN, XÁC MINH VÀ BẢO VỆ NẠN NHÂN

Việc xác định nạn nhân theo quy định của Luật Phòng, chống mua bán người và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật để họ hưởng các chế độ hỗ trợ chưa phù hợp với thực tiễn, vì có nhiều người bị hại bị mua bán xảy ra đã lâu, họ không thể nhớ chính xác sự việc nên không xác định được đối tượng chủ mưu, thực hiện hành vi mua bán, cơ quan có thẩm quyền không thể chứng minh họ là nạn nhân trong các vụ mua bán. Trong khi đó các đối tượng trong thời gian chờ xác minh là nạn nhân này cũng cần được hưởng đầy đủ các chế độ hỗ trợ như nạn nhân và thực tế các cơ quan chức năng đã phải tổ chức hỗ trợ như nạn nhân nhưng khi xác minh không đủ điều kiện xác định là nạn nhân dẫn đến khó khăn về chi trả kinh phí thực hiện tiếp nhận đã thực hiện. Bên cạnh đó, chưa có một quy trình chuẩn trong công tác xác minh, xác định và giải cứu nạn nhân để các ngành, các lực lượng và địa phương thực hiện thống nhất, do đó tại Chương này sẽ bổ sung các nội dung sau:

1. Bổ sung 01 điều luật về quy định cụ thể về các tiêu chí để xác định một người là nạn nhân bị mua bán: Tiêu chí giấy tờ, tài liệu và tiêu chí thực tế nhằm nhanh chóng, kịp thời xác định nạn nhân của các vụ mua bán người để có biện pháp hỗ trợ phù hợp; hỗ trợ các cơ quan nhà nước có thẩm quyền trong việc điều tra xử lý các vụ việc mua bán người và góp phần giải quyết kịp thời các chế độ, chính sách cho các đối tượng bị mua bán, góp phần ổn định tình hình an ninh, trật tự, an toàn xã hội.

2. Quy định quyền và nghĩa vụ của nạn nhân, người trong thời gian chờ xác minh, xác định là nạn nhân;

3. Quy định cụ thể chế độ hỗ trợ người đang trong quá trình xác định là nạn nhân như đối với nạn nhân mua bán người nhằm tổ chức thực hiện tốt an sinh xã hội cho các đối tượng đang trong quá trình xác định là nạn nhân.; hỗ trợ các cơ quan nhà nước có thẩm quyền trong giải quyết việc hỗ trợ các đối

tượng đang bị bất ổn về sức khỏe, tâm sinh lý và có thể là nạn nhân của mua bán người.

4. Quy định trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong việc thực hiện chế độ hỗ trợ người đang trong quá trình xác định là nạn nhân như đối với nạn nhân mua bán người.

5. Quy định cụ thể các biện pháp bảo vệ nạn nhân và trách nhiệm của các cơ quan nhà nước có thẩm quyền trong bảo vệ nạn nhân.

Chương 5

HỖ TRỢ NẠN NHÂN

Chế độ hỗ trợ nạn nhân chưa phù hợp với thực tiễn: Chỉ quy định nạn nhân được hỗ trợ về tâm lý trong thời gian cư trú tại cơ sở bảo trợ xã hội, cơ sở hỗ trợ nạn nhân, trong khi nhiều nạn nhân thường trở về với những sang chấn về mặt tâm lý, hoảng loạn, lo lắng bị trả thù sau khi cung cấp lời khai cho Công an, Biên phòng hoặc khi trở về địa phương bị kỳ thị, xa lánh cũng rất cần được hỗ trợ tâm lý; chỉ có nạn nhân thuộc hộ nghèo mới được xem xét hỗ trợ văn hóa, học nghề, trợ cấp khó khăn ban đầu; mức chi hỗ trợ khó khăn ban đầu cho nạn nhân còn thấp (1.000.000đồng/người), chưa đảm bảo cuộc sống khi về địa phương hòa nhập cộng đồng, trong khi đó các quy định về trình tự, thủ tục nhận hỗ trợ chưa được quy định cụ thể trong Luật nên còn nhiều nơi áp dụng chưa thống nhất..., do đó tại Chương này sẽ bổ sung các nội dung sau:

1. Bổ sung quy định nhằm nâng cao chế độ hỗ trợ như nâng mức tiền ăn, trợ cấp khó khăn ban đầu, cho vay vốn... nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nạn nhân trong các vụ mua bán người.

2. Bổ sung 01 điều luật quy định thủ tục thực hiện hỗ trợ đơn giản, thuận tiện hơn cho các nạn nhân được tiếp cận nhanh hơn.

3. Quy định trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong việc thực hiện chế độ hỗ trợ nạn nhân.

4. Sửa đổi khoản 2 Điều 40 theo hướng:

* **Phương án 1:** Giữ nguyên như quy định hiện hành (chỉ cho phép cá nhân, tổ chức Việt Nam được thành lập cơ sở hỗ trợ nạn nhân)

* **Phương án 2:** Cho phép các tổ chức, cá nhân (bao gồm cả Việt Nam và nước ngoài) được phép thành lập cơ sở hỗ trợ nạn nhân.

Chương 6**TRÁCH NHIỆM CỦA CHÍNH PHỦ, CÁC BỘ, NGÀNH VÀ ĐỊA PHƯƠNG
TRONG PHÒNG, CHỐNG MUA BÁN NGƯỜI**

Về cơ bản giữ nguyên như quy định hiện hành, trong các Điều luật sửa đổi, bổ sung cho rõ hơn trách nhiệm của Chính phủ, các bộ, ngành và địa phương trong phòng, chống mua bán người.

Chương 7**HỢP TÁC QUỐC TẾ VỀ PHÒNG, CHỐNG MUA BÁN NGƯỜI**

Về cơ bản giữ nguyên như quy định hiện hành, trong các Điều luật sửa đổi, bổ sung cho rõ hơn công tác hợp tác quốc tế về phòng, chống mua bán người trong thực tiễn.

Chương 8**ĐIỀU KHOẢN THI HÀNH****Điều Hiệu lực thi hành**

Luật này có hiệu lực thi hành từ ngày tháng ... năm 2025 và thay thế Luật Phòng, chống mua bán người số 66/2011/QH12 ngày 29/3/2011.

Điều Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành

Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành các điều, khoản được giao trong Luật.

Luật này đã được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khoá XV, kỳ họpthông qua ngày tháng năm 2024.

CHỦ TỊCH QUỐC HỘI**Vương Đình Huệ**